

Сценарій

проведення мистецького заходу

до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав

Історична довідка

Пам'ятна дата приурочена до виведення радянських військ з Афганістану у 1989 році. Саме 15 лютого тридцять шість років тому останній радянський солдат залишив афганську землю. Офіційно ця дата була встановлена в Україні 11 лютого 2004 року указом Президента України на заміну радянському Дню пам'яті воїнів-інтернаціоналістів.

Афганська війна була останньою з великих імперських авантур радянського союзу. Вона тривала 9 років (з 25 грудня 1979 до 15 лютого 1989 року). У ній взяли участь більш ніж 160 тисяч українських військовослужбовців. Тоді загинуло 15 тисяч військових, з яких понад 3000 — українці, 72 зникли безвісти, понад 8 тисяч українців отримали поранення, 6 тисяч залишилися інвалідами. Це страшна ціна, яку заплатила Україна за імперські амбіції Кремля.

Після здобуття Україною незалежності українські військові фахівці стали учасниками багатьох миротворчих місій. За даними Міністерства оборони України, з 1992 року в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки взяло участь близько 45 000 українських військовослужбовців, з яких 55 загинуло.

Мета:

Вшанування пам'яті учасників бойових дій на території інших держав, виховання поваги до героїзму та самопожертви захисників, збереження історичної пам'яті, сприяння зміцненню миру.

Місце проведення: (зала Будинку культури, меморіальний комплекс або інше відповідне місце).

Оформлення місця проведення:

Стенд з фотографіями учасників бойових дій на території інших держав, кошики з квітами, державна символіка тощо...

(Звучить урочиста музика, (фанфари), ведучі виходять на сцену.)

Ведучий 1:

Добрий день, шановні гості, дорогі друзі! Сьогодні ми зібралися, щоб вшанувати пам'ять тих, хто у різні роки боровся за мир і свободу на території інших держав.

Ведучий 2:

Цей день — нагадування про мужність, самопожертву та відвагу наших героїв. Вони виконували свій обов'язок далеко від рідної землі, але завжди пам'ятали про свою Батьківщину.

(Звучить інструментальна композиція (наприклад, "Мелодія" М. Скорика або інша зворушлива музика, на музичному фоні, по можливості, демонструється слайд-шоу з фотографіями тих подій).)

Ведучий 1:

Українці завжди були активними учасниками міжнародних миротворчих місій та бойових дій на території інших держав. Від Афганістану до Балкан, від Африки до Азії — наші співвітчизники з честю виконували покладені на них завдання.

Ведучий 2:

Ми й сьогодні не знаємо, скільки у військових конфліктах на чужині загинуло українців. Натомість нам відомі прізвища деяких з них. Наприклад, полковник М. Кутинцев під час арабо-ізраїльського конфлікту, командуючи зенітно-ракетним полком на боці арабів, протистояв «Міражам» і «Фантомам» Ізраїлю. Як військові радники побували на Близькому Сході майори М. Крутько, О. Олійник, Є. Щепелев, Ю. Руденко та десятки інших офіцерів-українців.

Ведучий 1:

Восени 1962 року, коли була розпочата операція «Анадир» — розміщення на Кубі ракети з ядерними боеголовками, здатними досягати території США, світ опинився на грані війни. Про це ми дізналися через багато років. А ось капітан Є. Євдокимов, капітан-лейтенант В. Незнамов, рядові В. Лисянський, В. Верещак були безпосередніми її учасниками. Загалом практично неможливо перерахувати всіх українців, які заради примхливих забаганок компартійних вождів, що сиділи в Москві, брали участь у бойових діях на теренах інших країн.

Ведучий 2:

Особливо трагічною сторінкою в історії є війна в Афганістані, що тривала з 1979 по 1989 роки. Тоді понад 160 тисяч українців пройшли через ці випробування, з яких близько 3 тисяч не повернулися додому...

Ведучий 1:

Найбільше українців побувало на так званій афганській війні. За радянських часів зі шпальт газет і телеекранів офіційна пропаганда розповідала про те, що «радянські солдати в Афганістані висаджують дерева і будують школи», «допомагають братньому афганському народу в побудові соціалізму», а «кожен рядок їхніх листів пронизаний високим почуттям патріотизму і вони масово поповнюють ряди рідної комуністичної партії».
(Інсценізація вірша. Ліворуч сцени ведучий читає вірш. На сцену виходить дівчина-мати, в руках тримає квіти.)

Ведучий 2

Старенька мати йде до свого сина,
Гранітні плити плачуть під ногами,
Стукоче серце в грудях, ніє спина:

Мати

Синочку, рідний, йди в обійми мами!
Тече сльоза і падає на плечі.
Із стелі очі дивляться хлоп'ячі,
їм тільки жити, жити і творити,
Вони ж навіки залишаються дитячі.

Стоїть старенька й плаче. Ні, ридає...
Перед очима в неї похоронка,
І бій, що котрий день вже не згасає,
І у землі пекуча та воронка.

Син (голос з-за куліс):

Я чую, мамо, чую, як співають
Мені над Україною пісні.
Ти не журись, я крила розпростаю
І прилечу до тебе уві сні.
Вкраїнським рушником зітру сльозину
І поцілую в сивіє чоло...

Мама:

О, синку рідний, мій єдиний сину,
Як хороше б мені тоді було!

Ведучий 1:

Стоїть старенька мати на могилі,
І навіть квіти плачуть мовчазні.
Від сина погляд відвести не в силі,
А син довічно житиме у сні.

Ведучий 2:

Від самого початку війни, яку розв'язала на території України російська федерація, тисячі ветеранів, насамперед «афганців», виступили на захист рідної землі. Чимало ветеранів інших війн і досі воюють у складі Збройних сил, Національної гвардії, Державної прикордонної служби, СБУ та інших силових підрозділах, проявляючи героїзм та вірність військовому обов'язку. І багато з них, на жаль, вже не повернуться із цієї війни.

Ведучий 1:

У цей скорботний день Україна схиляє голову перед своїми синами, що воювали та загинули за межами країни. Ваші героїчні подвиги, приклади мужності та вірності військовому обов'язку назавжди залишаться у пам'яті українського народу.

Очі туманить ядуча сльоза.
Руки скувала утома,
Палить їй душу Афганська гроза –
Син не вернувся додому.
В неї він був ясночолій, як світ,
Сонячно так усміхався,
Ще й двадцяти не було йому літ...
Юним навік і зостався.
Ясеночки! Синочки! Сини!
Колосочки вкраїнського поля,
Скільки ж вас не вернулось з війни?

Ми вшановуємо пам'ять тих, хто не повернувся додому, **хвилиною мовчання**

(Усі присутні встають. Звучить метроном або дзвін.)

Виступи гостей.

Ведучий 1: Для вшанування пам'яті учасників бойових дій на сцену запрошується (ім'я гостя, ветерана або представника організації).

(Виступ гостя (гостей), який розповідає про історичні події, особисті спогади або значення цього дня.)

3. Літературно-музична композиція

(Учні читають вірші або виконують пісні, присвячені героям.)

Приклади віршів:

*«Вони йшли вперед, не зважаючи на біль,
Несли у серцях віру і любов.
За мир, за волю, за священну ціль,
Вони віддали все, готові були знов...»*

1.

*Пекуче сонце, сірі скелі,
Пісок розпечений в пустелі
Скрізь постріл, стогін, чути гаром
Під Кандагаром, під Кандагаром.
Хто був і бачив ці вогні –
Не раз згадає уві сні,
Як воював, і що зробила
З людьми ось та страшенна сила.*

*Чужа війна ламала доли
Посеред гір, посеред поля.
Ті чорні дні, ті чорні ночі
Болем, слізьми шораз клекочуть.*

2.

*На серці смуток і тривога,
З чола тече холодний піт.
Баграм-Кабул. Біжить дорога.
Пообіч неї – сухоцвіт.
Удома в нас, на батьківщині,
В садах щебечуть солов'ї,
Розквітли вже й волошки сині,
Як очі, матінко, твої.
А тут весни немов немає:
Довкола лиш піски одні.
Безмірна туга серце крає,
Як Україну бачу в сні!*

(Музичний супровід: пісні на військову тематику, наприклад, «Червона калина»).

Ведучий 2: Сьогоднішній день – це нагадування про те, що мир і свобода – найвищі цінності. Ми вдячні нашим героям за їхній подвиг і пам'ятатимемо про них завжди.

Ведучий 1: Дякуємо всім, хто прийшов сьогодні, щоб вшанувати пам'ять учасників бойових дій. Нехай у наших серцях завжди живе вдячність за їхній героїзм.

(Звучить урочиста музика, учасники заходу покладають квіти до меморіалу.)

Додаткові ідеї:

Організувати виставку фотографій та артефактів, пов'язаних із подіями.

Запропонувати учням підготувати презентації про історичні події.

Записати відеозвернення від учнів із словами подяки ветеранам.

Важливо:

Сценарій можна адаптувати під конкретну аудиторію та умови проведення заходу. Головне – створити атмосферу поваги та вдячності.